

ADVIS!

(Underretning, meddelelse og vink)

Juli 2025

Kerteminde og Drigstrup
FOLKEKIRKEN

Hvorfor "ADVIS!" ?

Ordet "advis" kan betyde: underretning, meddelelse, vink. Det er netop det, vi har haft i tankerne. Den 1. december 2024 tiltrådte et nyt menighedsråd, hvor der kom 8 nye medlemmer ud af 10 i rådet - 12 med præsterne.

Vi har derfor haft travlt med at sætte os ind i arbejdsgangen, budgetter og alt, hvad man nu plejer at foretage sig.

Netop begrebet "plejer" har været udfordrende for de nye i rådet. Vi er kommet godt i gang med en god debat og et godt samarbejde. Kirkelivet er fyldt med traditioner, som vi holder af, men som vi også gerne vil udfordre lidt. Troen på Gud og dermed folkekirken skal stadig fylde os med glæde og energi til at leve livet.

Vi har så mange billeder, effekter og bygningsændringer i kirkerne og på kirkegårdene, som vi måske ikke ved så meget om. Det vil vi bestræbe os på at fortælle om her i ADVIS! Men også om nyheder som er på vej. Og måske også lidt om begivenheder, som har fundet sted?

ADVIS vil udkomme, når der er behov for det.

Menighedsrådet

Elisabeth Møller Løye - Tommy Kuhlmann Andersen -

Jacob Peder Dauerhøj - Kurt Harald Dallmann Lund -

Anne Rahbek Valsøe - Nils-Peter Holm - Anette I. Kirkegaard -

Flemming Boisen - Berit Bundgaard Svensson -

Anne Steinfeldt - Betina Noer Rasmussen - Karin Larsen

Kerteminde Kirke er viet til Skt. Laurentius.

I tårnrummet over indgangen til kirken, er Skt. Laurentius afbildet som en 85 cm høj umalet træskulptur med en gylden glorie om hovedet. Han er ikklædt en lang, folderig kjortel og holder en rist støttet mod jorden i venstre hånd, mens højre hånd holder en pung med mønter foran kroppen. På skulpturen står hans navn, samt "19WL03".

Hvornår kirken blev viet til Skt. Laurentius, ved vi ikke præcist, men det er i den katolske tid.

Laurentius blev født omkring år 230 i Toledo i Spanien og døde 10. august 258 i Rom i Italien. Han var skatmester og en af syv diakoner i Rom. Det fortælles, at han blev henrettet,

fordi han fordelte kirkens skatter til de fattige. Det var imod kejserens befaling.

For dette blev Laurentius stegt levende - bundet på en rist. Siden år 354 har han været fejret den 10. august. I kunsten afbildes han ofte med en stegerist (døds måden) eller en pengepung (det som fremprovokerede henrettelsen). Han er de fattiges, de forbrændtes og brandvæsenets helgen.

Navnet kommer fra latin *Laurentius*, "den bærede", og navnet Lars er afledt af det; på engelsk hedder han Saint Lawrence, og svenskerne kalder ham St. Lars. Navnet Laurentius findes i Danmark i formerne Lau, Lars, Laurits, Laust og Lasse. Den kvindelige variant af navnet Laurentius er Laurentia, som i Danmark er blevet til Laura.

Der er mange kirker, der er indviet til Skt. Laurentius for eksempel, Kerteminde Kirke, Fraugde Kirke, Ølgod Kirke, Østerlars Kirke på Bornholm, Den tilsandede Kirke i Skagen hedder egentlig Sct. Laurentius Kirke. Og han er afbildet på malerier i mange kirker i landet. I Norge er Nidarholm kloster og Utstein Kloster viet til Skt. Laurentius. Kerteminde (kirke) nævnes første gang d. 24. oktober 1350. Hermed dokumenteres for første gang et bysamfund på stedet. Kirken var viet til de fattiges beskytter Sankt Laurentius. Hans helgendag er den 10. august, der dermed også er kirkens fødselsdag. I århundreder blev kirkens festdag kombineret med pilgrimsrejser og Laurentius-messer i kirken, og i forbindelse hermed afholdtes også byens store årlige marked, der tillige inddrog kirkegården og samtidig var det tiden for påbegyndelsen af det meget vigtige bælt-sildefiskeri fra byen.

I de mørke nætter omkring den 12. august var og er der udsigt til et himmelsk festfyrværkeri af stjernesud. Et flot og kraftigt stjernesud fra meteorsværmen Perseiderne - eller Skt. Laurentii tårer, som de lidt poetisk også kaldes.

Da vi for 25 år siden fejrede 650-års jubilæum, havde vi besøg af regentparret dronning Margrethe den 2 og prins Henrik. I den anledning blev der lavet et jubilæumslogo af billedkunstner Lucy Bergström. Det var en kombination af byvåbnet og Skt. Laurentius. Den 24. oktober er det altså 675 år siden i år. Den 24. oktober er international FN-dag. I år afholder vi Kertemindedage med bl. a. et arrangement i kirken på jubilæumsdagen. Årets tema er Fællesskab: forbundne – forpligtet.

Jacob Peder Dauerhøj

Skt. Laurentius

+

Byskibet

=

Jubilæumslogo

Kong Christian den 3. bibel i Drigstrup Kirke

Når der er en kirkelig handling i Drigstrup Kirke ligger denne gamle Bibel på alterbordet. Den ser meget gammel ud, og det er den virkelige også, for det er den første bibel på dansk. Kong Christian den 3. (1534-1559) som var enevældig konge besluttede i 1536, at den evangelisk-lutherske religion skulle indføres i Danmark. Man skulle derfor have en dansk bibel. Den skulle først oversættes fra latin til tysk og derfra til dansk. Kirkeordinansen fra 1537/39 havde et afsnit om de "særlige bøger, som landsbypræsterne skal have, og som de ikke uden skade kan undvære": "De skal først og fremmest eje den hellige Bibel, som er en kilde til al retsindig guds frygt." Bibelen blev trykt i 1550. Resultatet blev en stor og dyr bibel, som kun få havde råd til. Det var en kirkebibel beregnet til alteret. Den blev trykt i 3.000 eksemplarer à fem daler, svarende til prisen på en okse eller 30 tønder rug. Det var meningen, at alle kirker skulle anskaffe et eksemplar. I 1578 havde man skaffet pengene til at købe den til kirken i Drigstrup. Det står noteret på Indersiden af bibelen. Men på mystisk vis forsvandt den fra kirken i Drigstrup.

På en side bagerst i bibelen står: "I 1704 købte jeg denne bog." underskrevet af en Fal. Pedersen. Hvordan Bibelen har forladt kirken og hvornår, er ikke til at vide, men den dukker op igen i 1941.

Den bliver istandsat. På en indsat side er der en beskrivelse af genhervelsen af Bibelen og dens tilbagekomst til alteret på Valdemarsdag 15. juni 1941. I Fyns Tidende er der på dagen en artikel over flere spalter, der beskriver hele hændelsen og fejrer genkomsten.

1550-Bibelen står som en af de største bedrifter i det danske sprogs historie. Den fastlagde normen for det danske skriftsprog i århundereder fremover og fik varig betydning ikke alene kirkeligt, men også for det dansk, vi taler den dag i dag. Mange udtryk fra Christian 3.s Bibel bruger vi stadig, for eksempel "Hvert træ kendes på sin egen frugt" - "Du skal elske din næste som dig selv" - "Man tænder ikke et lys og sætter det under en skæppe" - "Øje for øje; tand for tand."

Jacob Peder Dauerhøj

DAG, Valdemarsdagen 1941, faar Drigstrup Kirke sin snart 400 Aar gamle Bibel tilbage. Det er anden Gang, denne "Christian den III Bibel" faar sin Plads i den endnu ældre Kirke. Første Gang var, saa vidt man ved, Anno 1578. Paa Titelbladet staar under det trykte skrevet med den daværende Sognepræsts Haand: /Thenne hellige Bibell horer Drigstrup Kircke till aff rette, huilcken er Annex Kircke til Kierte-minde.

Anno 1941, den 20. April skrevende
Drigstrup Menighedsraad ved Helt denne gamle Bibel
bøger, som i sin Tid har hørt Drigstrup Kirke til,
na som Landbyskolen siden 1704 har været i Brønd-
by i Lønner, Hørdrup Sogn i Sønderjylland.
Efter at have gennemgaaet en Reparation blev
Bibelen leveret den 15. Juni 1941 (Valdemarsdagen)
med Højningsudfærdigelsen eller anbragt paa Alteret i
Drigstrup Kirke.
Hans Pedersen
Formand for
Drigstrup Menighedsraad.
Poul Møllgaard
Sognepræst til
Munkbo og Drigstrup.

Nyt kortæppe i Kerteminde Kirke

I 1913, året for Kertemindes 500-års købstadsjubilæum, indviedes et nyt kortæppe, doneret af "en kreds af byens damer", i Skt. Laurentius-kirken. Før det var der et kortæppe doneret af præstenken Lovise Vilhelmine Krog i 1878.

Tæppet fra 1913 har tjent kirken godt og ligger stadig foran alteret – men ikke så meget længere. Tidens tand har sat sine tydelige spor, og tæppet er repareret mere eller mindre vellykket flere steder. Menighedsrådene søgte løsninger, og da Ole Kirks Fond i 2017 gav tilsagn om at give et beløb til et nyt kortæppe, blev tanker til gerning. Det daværende menighedsråd valgte ikke at købe et færdigt tæppe, men ville hellere samle tilstrækkeligt med frivillige til at brodere et nyt tæppe. Det nye tæppe blev designet af Selskabet for Kirkelig Kunst med samme flisemønster og bladkant som det nuværende, som passer så godt til Kerteminde Kirkes interiør.

I september 2022 blev der indkaldt til et orienterende møde, hvor alle interesserede kunne komme og melde sig. Der var stort fremmøde, og en ny "kreds af byens damer" blev dannet. Den udviklede sig hurtigt til en flittig og engageret gruppe frivillige, og vi er nu 17 aktive brodøser.

At brodere et nyt kortæppe er et meget stort projekt. Tæppet, som dækker i alt ca 10 m², bliver broderet i 4 baner, der til slut bliver broderet sammen af Selskabet i København, og Kerteminde Kirke får et helt tæppe tilbage til pålægning.

Brodøserne har i skrivende stund arbejdet lige godt 5.000 timer på broderiet, som er anslået til at sluge 6-7.000 timer. Arbejdet foregår i Præstegade 2, og det har været en god ting, at vi helt fra starten fik mulighed for at komme og gå, som den enkelte har tid og lyst til. Det har dog den ulempe, at vi sjældent ses allesammen, og derfor er det nødvendigt med et "kaffemøde" en gang om måneden, hvor vi udveksler erfaringer og nyheder, men sandelig også hygger.

Nu er vi så langt, at vi kan se afslutningen på projektet. Vi er fremme ved rundingen omkring altret og regner med, at tæppet kan være færdigt og tilbage fra København inden påske 2026.

Samtidig med, at vi gør kortæppet færdigt, broderer vi et panel til den lille knæleskammel oppe ved altret med bladkanten fra kortæppet, så der bliver en god sammenhæng der.

De frivillige brodøser er i gang med snak om, hvordan det gode broderisamvær kan fortsætte, når arbejdet med kortæppet er færdigt, og diskuterer flere spændende muligheder. Søger du meningsfyldt frivilligt arbejde i et positivt og givende miljø, så overvej at blive brodøse. Kerteminde Kirkes kordegn Lizette svarer gerne på spørgsmål. Mail limp@km.dk, telefon 65322389.

Billede 1: Jonna Christensen måler op til rundingen omkring altret.

Billede 2: Flittige brodøser. Der kan sidde to ved hver bane, så vi har otte pladser i alt.

Billede 3: Den ene af de to midterbaner. Der mangler kun en enkelt række med firkanter, så er den færdig.

Hanne Wendelboe

Stemningen i vores kirkerum påvirkes af kirkens inventar.

Kerteminde kirke er præget af det farvestrålende inventar mod de hvidkalkede vægge.

Prædikestolen fra 1676 prydes af en del figurer. På trappegelænderet står en figur af Paulus med en bog i venstre hånd og et sværd i højre. Paulus er selvudnævnt apostel, og fremstilles ofte som kristendommens grundlægger, idet han står for de ældste tekster, der beskriver de nye tanker – de kristne - i en jødisk kultur.

Paulus liv kendes fra brevene i hans navn og Apostlenes Gerninger i Det Nye Testamente, disse skrifter går forud for evangelierne. Paulus var en rettroende jøde, og deltog i kristenforfølgelse, indtil han oplevede en åbenbaring og en intens missionsbefaling fra Gud. I Pauli åbenbaring lå, at Gud var kommet til jorden i skikkelse af Kristus, at Kristus blev henrettet, stedt til hvile og på tredje dag opstod for vores synders skyld. Brevene omhandler instrukser til et kristent liv, råd om gudstjenestedyrkelse og opfordringer til kollekter - indsamlinger til menigheden i Jerusalem.

Man anerkender 3 store rejser og på den sidste blev han arresteret, ført til Rom og henrettet med sværd under kristenforfølgelserne under kejser Nero år 64 e.Kr.

Stemningen og oplevelsen af kirkerummet kan blive mere intens gennem kendskabet til historierne om det smukke inventar og dets symbolik.

Kurt Harald Dallmann Lund

Tårnuret i Kerteminde Kirke

Der har været ur i tårnet i Kerteminde Kirke siden 1609, hvor uret er omtalt i kirkens regnskaber. Det nuværende ur er fra 2023. Men urskiven er fra 1946 ligesom det gamle urværk.

I januar i år blev urskiven taget ned og var væk i flere uger. Den kom på plads i slutningen af februar efter en grundig opfriskning, hvor der udover maling og overfladebehandling blev påført nyt bladguld til visere og romertallene.

Urskiven er 140 cm i diameter og viserne er 100 cm lange. Måske er der mange, der slet ikke har bemærket, at urskiven var væk. Der var nemlig klokkeslag hver hele time, som der plejer at være.

Billedet med en blå gajolæske på låget viser den "motor", der drejer viserne via et rør ud til urskiven. Den har forbindelse til et elektrisk ur i kirkens el-skab. Tiden på uret reguleres af et radiosignal fra et atomur i Frankfurt am Main. Dette ur styrer både klokkeringning og viserne på urskiven.

Det gamle urværk er bevaret som et minde. Det var traditionelt med tandhjul og skulle trækkes op et par gange om ugen. Kirketjener Claus Larsen fortæller, at det kræver gode armkræfter at trække det op. (Billederne af uret og urskiven er ikke taget samme dag).

I næste udgave af ADVIS! vil vi berette om kirkens klokker og deres historie.

Jacob Peder Dauerhøj

Skulptur på den ny kirkegård

Billederne:

Jacob Peder Dauerhøj, Claus Steen Larsen, Hanne Wendelboe, kirkerne.

Redaktion:

Jacob Peder Dauerhøj, Anne Steinfeldt, Lizette Milred Petersen